



## МЕСЕЧЕН ДОКЛАД

ОТ ИЗВЪРШЕНИ НАБЛЮДЕНИЯ НА МЯСТО

И ИНТЕРВЮ С ПОТРЕБИТЕЛИ НА ПУБЛИЧНАТА УСЛУГА

ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНА ПОМОРИЕ

ЮЛИ 2023

### 1. ОБЩА И СТАТИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ

В рамките на проект BG05SFOP001-2.025-0127 „Общество в действие за нулеви отпадъци“ през месец юли 2023 г. продължи провеждането на гражданско наблюдение на местната политика по управление на отпадъците в Община Поморие.

Сътрудничеството между местната власт и структурите на гражданското общество при разработването, прилагането и наблюдението на публични политики допринася за формиране и развиване на трайни местни партньорства и мрежи и повишаване на капацитета за ефективно прилагане на политиките. Гражданското наблюдение се провежда на доброволен принцип от екип от граждански наблюдатели – доброволци, подбрани при спазване на хоризонталните принципи за недопускане на дискриминация, равенство между половете, равно участие и липса на конфликт на интереси.

За отчетния период бяха проведени 3 граждански наблюдения съгласно разработената и утвърдена методология за провеждане на гражданско наблюдение на цикъла на управление на отпадъците в Община Поморие. Следните статистически данни могат да бъдат обобщени от проведените през отчетния период наблюдения:

Вид данни от гражданското наблюдение	Статистическа информация
--------------------------------------	--------------------------



Граждански наблюдения проведени през месеца	3
Граждански наблюдения, проведени между 7.00 и 19.00 часа	3
Граждански наблюдения, проведени между 19.00 и 7.00 часа	0
Граждански наблюдения, проведени в делничен ден	0
Граждански наблюдения, проведени в почивен ден	3
Граждански наблюдения, проведени в Пилотен район 1	1
Граждански наблюдения, проведени в Пилотен район 2	0
Граждански наблюдения, проведени в Пилотен район 3	0
Граждански наблюдения, проведени в Пилотен район 4	1
Граждански наблюдения, проведени в Пилотен район 5	1
Граждански наблюдения, проведени в Пилотен район 6	0
Граждански наблюдения, проведени с граждани	3
Граждански наблюдения, проведени с представител на структура, включена в цикъла по управление на отпадъците	0

## 2. РЕЗУЛТАТИ И КОНСТАТАЦИИ ОТ ПРОВЕДЕНИТЕ ГРАЖДАНСКИ НАБЛЮДЕНИЯ

I.	<b>I. Битови отпадъци и поддържане на чистота на местата за обществено ползване – оценка на текущото състояние</b>
1	<u>Брой, обем и състояние на контейнерите за битови отпадъци</u> Интервюираните потребители от пилотните райони в град Поморие са доволни от броя, обема и състоянието на контейнерите за битови отпадъци, но респондентът от гражданското наблюдение в гр. Ахелой споделя, че броят и обемът на контейнерите за битови отпадъци не са достатъчни, а състоянието им не е добро.
2	<u>График (честота) на събиране на битовия отпадък</u>



	<p>Интервюираните лица от пилотните райони в гр. Поморие заявяват, че са доволни от честотата на сметосъбиране на битовите отпадъци. За разлика от тях, респондентът в наблюдението, проведено в гр. Ахелой споделя, че през лятото отпадъкът се вдига 2 пъти седмично, а през останалото време само веднъж, което е по-рядко от необходимото и е недостатъчно. Лицето добавя, че в случай, че битовият отпадък не се изхвърля често, е необходимо да се предостави повече от 1 контейнер на домакинство.</p>
3	<p><u>Наличие и състояние на сметосъбиращата техника</u></p> <p>Болшинството от интервюираните лица са на мнение, че състоянието и капацитетът на техниката за сметосъбиране са на много добро ниво.</p>
4	<p><u>Почистване и поддръжка на местата за обществено ползване</u></p> <p>Интервюираните лица от пилотните райони в гр. Поморие заявяват, че местата за обществено ползване и конкретно парковите пространства се почистват от време на време. За разлика от тях, респондентът в наблюдението, проведено в гр. Ахелой споделя, че в населеното място се почистват само централните улици, докато второстепенните не се чистят.</p>
5	<p><u>Наличие на нерегламентирани сметища; горещи точки с текущи проблеми</u></p> <p>По време на проведените през месец юли 2023 г. граждански наблюдения са подадени два сигнала за наличие на нерегламентирани сметища:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- На изхода на Поморие към Бургас;</li><li>- В местност „Стролата“, землището на гр. Ахелой.</li></ul>
<b>II.</b>	<b>Разделно събиране на отпадъци – оценка на текущото състояние</b>
1	<p><u>Брой, местоположение, обем и състояние на контейнерите за разделно събиране на отпадъци от опаковки</u></p> <p>Интервюираните лица от пилотните райони в Поморие изразяват неудовлетворение от контейнерите за разделно събиране на отпадъци, като уточняват, че броят, разположението и състоянието им не са съобразени с нуждите на потребителите и не са достатъчно удобни за ползване. Респондентът от град Ахелой заявява, че няма достатъчно контейнери за разделно събиране на отпадъци от опаковки и допълва, че</p>



	<p>такива има само в централната градска част, но те не са в добро състояние. Като цяло в населеното място цветните контейнери са недостатъчно на брой и не са разположени на правилните места.</p>
2	<p><u>График (честотата) за разделно събиране на отпадъци от опаковки</u></p> <p>Болшинството от интервюираните потребители не са удовлетворени от честотата на вдигане на контейнерите за разделно събиране на отпадъци.</p>
3	<p><u>Функциониране на общинска площадка за разделно събрани отпадъци от домакинствата</u></p> <p>Повечето интервюирани лица не знаят на територията на общината да функционира общинска площадка за разделно събрани отпадъци от домакинствата. За пръв път от старта на гражданското наблюдение има потребител, който споделя, че знае, че има площадка за разделно събрани отпадъци от домакинствата, но допълва, че не знае къде се намира.</p>
4	<p><u>Управление на различните видове отпадъци в общината – строителни, опасни, биоотпадъци, ИУЕЕО, НУБА, ИУМПС; Информирание за графика за събиране на ИУЕЕО</u></p> <p>Всички интервюирани потребители демонстрират липса на познания относно процедурите за третиране на строителни отпадъци, за обезвреждане на опасни отпадъци, за оползотворяване на ИУМПС.</p> <p>Повечето респонденти познават процедурата за събиране на ИУЕЕО, организирана от Община Поморие, като споделят, че се информират за графика от сайта на общината, от кметството и от средствата за масово осведомяване. Положителен факт е, че вече и в гр. Ахелой – населено място извън общинския център, се прилага процедурата за събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване и на едрогабаритни отпадъци (респондентът споделя, че практиката е установена и се прилага от 1 година).</p> <p>За съжаление, по-голямата част от респондентите не прилагат процедурата за третиране и обезвреждане на негодни за употреба батерии и акумулатори и споделят, че ги изхвърлят в контейнера за битов отпадък.</p>
5	<p><u>Необходимост от организирана система за разделно събиране на биоразградими и биоотпадъци на територията на Община Поморие</u></p>



	<p>Всички интервюирани лица от проведените граждански наблюдения са на мнение, че Община Поморие има нужда от организирана система за разделно събиране на биоразградими и биоотпадъци и смятат, че най-подходящо би било разделното събиране и извозване на събрания материал до компостиращата инсталация на регионалното депо. Респондентът от гр. Ахелой допълва, че домашното компостиране също е възможност, в случай, че организираното събиране и извозване на събрания биоотпадък до депото не може да се реализира на практика.</p>
6	<p><u>Потребителите и разделното събиране на отпадъците от опаковки и на биоотпадъците – мнения, препоръки, горещи точки</u></p> <p>Интервюираните потребители демонстрират загриженост за околната среда и оползотворяването на ресурсичрез разделното събиране и рециклиране на отпадъци от опаковки, но със съжаление отбелязват, че според тях разделното събиране на отпадъци се е обезсмислило, поради смесването на отпадъците от всички контейнери на едно място без значение от вида им.</p>
7	<p><u>Сигнали и информация за неправомерно разположени ИУМПС на територията на общината</u></p> <p>Не са подадени сигнали за неправомерно разположен ИУМПС.</p>
<b>III. Роля и оценка на гражданското участие</b>	
1	<p><u>Участие на гражданите в процеса по управление на отпадъците? Описание на конкретни добри практики и препоръки, ако е приложимо</u></p> <p>По-голямата част от интервюираните потребители споделят, че не разполагат с достатъчна и подходяща информация за управлението на отпадъците на местно ниво, като уточняват, че досега не са участвали в процеса на формиране, прилагане или наблюдение на политиката по управление на отпадъците в общината. Респондентите смятат, че ефективна форма на контрол и взаимодействие с администрацията е прякото участие в процесите на взимане на решения и на наблюдение и контрол на изпълнението.</p>
2	<p><u>Източници на информация за системата за управление на отпадъците в общината</u></p> <p>Разнообразни са посочените източници на информация за управлението на отпадъците на територията на община Поморие: уеб сайта на общината, брошури, листовки,</p>



	информационни материали и кампании, медии.
3	<p><u>Ефективност на системата за подаване на сигнали и жалби, свързани с управлението на отпадъците: Оценка, мнения, препоръки, идентифициране на конкретни добри практики</u></p> <p>Всички интервюирани потребители споделят, че не могат да преценят дали системата за подаване на сигнали и жалби, свързани с управлението на отпадъците е адекватна, подходяща и ефективно функционираща.</p>
<b>IV.</b>	<b>Оценка на качеството на предоставяната услуга</b>
1	<p><u>Наличие на публично достъпна информация за разходите по управление на отпадъците в Община Поморие</u></p> <p>Интервюираните потребители заявяват, че не могат да преценят дали постигнатите резултати в сферата на управление на отпадъците в Община Поморие кореспондират с извършените разходи.</p>
2	<p><u>Такса битови отпадъци; Оценка разходи – ползи/резултати от провежданата политика по УО</u></p> <p>Всички интервюирани лица заявяват, че такса битови отпадъци в общината е висока и не отговаря на качеството на предоставяната услуга.</p> <p>Интервюираните потребители заявяват, че не могат да преценят дали постигнатите резултати в сферата на управление на отпадъците в Община Поморие кореспондират с извършените разходи.</p>
3	<p><u>Идентифициране на степента на удовлетвореност от качеството на услугата. Обосновка, описание, конкретни примери, препоръки.</u></p> <p>Общата оценка на интервюираните потребители за качеството на публичната услуга по управление на отпадъците и удовлетвореността от нея е <u>добра (3.33)</u>. Болшинството респонденти заявяват, че действащата система за налагане на глоби и наказания е неефективна и недостатъчна, за да предотврати нарушения.</p>
<b>V.</b>	<b>Сигнали и препоръки</b>
1	<p><u>Подаден ли е сигнал за нарушение и нередност при предоставянето на услугата?</u></p> <p>Подаден е следният сигнал за нарушение/нередност при предоставянето на услугата:</p>



	<ul style="list-style-type: none"><li>- Контейнерите на домакинствата след изхвърляне на битовия отпадък не се връщат по местата, а се оставят разхвърляни по улицата.</li></ul>
2	<p><u>Изготвени ли са препоръки, предложения, мерки за подобряване качеството на публичната услуга?</u></p> <p>Следните препоръки и предложения са отправени от потребителите на публичната услуга по време на реализираните граждански наблюдения:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Да се увеличи броя на контейнерите за разделно събиране на отпадъци от опаковки, съдържащи информация за правилното изхвърляне на съответните видове отпадъци, за да се повиши нивото на разделно събиране.</li><li>- При извозване на разделно събраните отпадъци от опаковки да не се допуска смесване на отделните видове отпадъци.</li><li>- По-често да се изхвърлят битовите отпадъци от контейнерите.</li><li>- Да се почистват и местата около контейнерите.</li><li>- Да не се блъскат кофите и да се поставят от работниците по чистота на правилните места по адресите им.</li><li>- В населеното място (гр. Ахелой) да се определи площадка, на която всеки да може при нужда да занесе ненужните и излезли от употреба домакински уреди и едрогабаритни отпадъци.</li><li>- Да се поставят камери за видеонаблюдение за следене на нарушителите.</li><li>- Да се осъществява контрол, да се налагат глоби, да се провежда гражданско наблюдение за реализиране на самоконтрол.</li></ul>
<b>VI.</b>	<b>Други коментари, заключение</b>
	<p>В резултат на проведените през месец юли 2023 година граждански наблюдения на цикъла по управление на отпадъците в Община Поморие могат да бъдат изведени следните коментари:</p> <p>Като цяло, отчита се <u>добра обща оценка (3.33)</u> на системата за управление на отпадъците в Община Поморие.</p> <p>Интервюираните потребители от пилотните райони в град Поморие са доволни от броя,</p>



обема и състоянието на контейнерите за битови отпадъци и честотата на сметосъбиране, но респондентът от гражданското наблюдение в гр. Ахелой споделя, че броят и обемът на контейнерите за битови отпадъци не са достатъчни, а състоянието им не е добро. Лицето добавя, че в случай, че битовият отпадък не се изхвърля често, е необходимо да се предостави повече от един контейнер на домакинство. Болшинството от интервюираните лица са на мнение, че състоянието и капацитетът на техниката за сметосъбиране са на много добро ниво.

Интервюираните потребители демонстрират загриженост за околната среда и оползотворяването на ресурси чрез разделното събиране и рециклиране на отпадъци от опаковки, но със съжаление отбелязват, че според тях разделното събиране на отпадъци се е обезсмислило, поради смесването на отпадъците от всички контейнери на едно място без значение от вида им. Интервюираните лица от пилотните райони в Поморие изразяват неудовлетворение от контейнерите за разделно събиране на отпадъци, като уточняват, че броят, разположението и състоянието им не са съобразени с нуждите на потребителите и не са достатъчно удобни за ползване. Респондентът от град Ахелой заявява, че няма достатъчно контейнери за разделно събиране на отпадъци от опаковки и допълва, че такива има само в централната градска част, но те не са в добро състояние. Като цяло в населеното място цветните контейнери са недостатъчно на брой и не са разположени на правилните места. Болшинството от интервюираните потребители не са удовлетворени от честотата на вдигане на контейнерите за разделно събиране на отпадъци.

Интервюираните лица от пилотните райони в гр. Поморие заявяват, че местата за обществено ползване и конкретно парковете пространства се почистват от време на време. За разлика от тях, респондентът в наблюдението, проведено в гр. Ахелой споделя, че в населеното място се почистват само централните улици, докато второстепенните не се поддържат.

Повечето интервюирани лица не знаят на територията на общината да функционира общинска площадка за разделно събрани отпадъци от домакинствата. За пръв път от старта на гражданското наблюдение има потребител, който споделя, че знае за съществуването на площадка за разделно събрани отпадъци от домакинствата, но допълва, че не знае къде се намира. Положителен факт е, че въпреки, че все още общинската площадка не е използвана от потребителя, е налице някаква информация





за наличието на такава, т.е. при желание и интерес от страна на гражданите, допълнително могат да проучат детайли за тази възможност и да се възползват от нея.

Всички интервюирани потребители демонстрират липса на познания относно процедурите за третиране на строителни отпадъци, за обезвреждане на опасни отпадъци и на негодни за употреба батерии и акумулатори, за оползотворяване на ИУМПС.

Повечето респонденти познават процедурата за събиране на ИУЕЕО, организирана от Община Поморие, като споделят, че се информират за графика от сайта на общината, от кметството и от средствата за масово осведомяване. Положителен факт е, че вече и в гр. Ахелой – населено място извън общинския център, се прилага процедурата за събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване и на едрогабаритни отпадъци.

Всички интервюирани лица от проведените граждански наблюдения са на мнение, че Община Поморие има нужда от организирана система за разделно събиране на биоразградими и биоотпадъци и смятат, че най-подходящо би било разделното събиране и извозване на събрания материал до компостиращата инсталация на регионалното депо.

По-голямата част от интервюираните потребители споделят, че не разполагат с достатъчна и подходяща информация за управлението на отпадъците на местно ниво, като уточняват, че досега не са участвали в процеса на формиране, прилагане или наблюдение на политиката по управление на отпадъците в общината. Респондентите смятат, че ефективна форма на контрол и взаимодействие с администрацията е прякото участие в процесите на взимане на решения и на наблюдение и контрол на изпълнението.

Всички интервюирани потребители споделят, че не могат да преценят дали системата за подаване на сигнали и жалби, свързани с управлението на отпадъците е адекватна, подходяща и ефективно функционираща, но са на мнение, че действащата система за налагане на глоби и наказания е неефективна и недостатъчна, за да предотврати нарушения.

Интервюираните потребители заявяват, че не могат да преценят дали постигнатите резултати в сферата на управление на отпадъците в Община Поморие кореспондират с



извършените разходи.

В заключение, всички интервюирани лица са на мнение, че такса битови отпадъци в общината е висока и не отговаря на качеството на предоставяната услуга.

### 3. АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ГРАЖДАНСКОТО НАБЛЮДЕНИЕ

В резултат на проведените през месец юли 2023 година граждански наблюдения на цикъла по управление на отпадъците в Община Поморие могат да бъдат изведени следните изводи:

Организираната система за управление на твърдите битови отпадъци, реализираща се на територията на пилотните райони в град Поморие е добре функционираща, отговаря на нуждите на потребителите и се подкрепя от тяхна страна. За сметка на това обаче, потребителите от град Ахелой изразяват недоволство – според тях броят и обемът на контейнерите за битови отпадъци не са достатъчни, състоянието им не е добро, а графикът за сметосъбиране е по-рядък от необходимото. Препоръчва се или да се увеличи честотата на сметосъбиране, или да се предоставят повече от 1 съд за битови отпадъци на домакинство. Интервюираните лица са на мнение, че състоянието и капацитетът на техниката за сметосъбиране са на много добро ниво.

Всички интервюирани потребители осъзнават необходимостта от разделното събиране на отпадъци от опаковки и го подкрепят напълно, но според тях в действителност то се обезсмисля, тъй като отпадъкът от всички контейнери впоследствие се събира на едно място без значение от вида му. Поради тази причина гражданите се отнасят с недоверие към системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки, като отправят критики и негативни коментари относно броя, разположението и състоянието на контейнерите за разделно събиране на отпадъци. Отбелязва се, че в Ахелой има контейнери за разделно събиране на отпадъци от опаковки само в централната градска част, но те не са в добро състояние и са крайно недостатъчни, за да поемат обема от рециклируеми отпадъци в населеното място.

Потребителите подкрепят организирането на система за разделно събиране на биоразградими и биоотпадъци и смятат, че най-подходящо би било разделното събиране и извозване на събрания материал до компостиращата инсталация на регионалното депо.

Всички интервюирани потребители изразяват мнение, че местата за обществено ползване и конкретно парковите пространства в съответните наблюдавани пилотни райони се почистват



само от време на време, което по време на активния туристически сезон е лоша практика и отблъсква туристите. По време на гражданското наблюдение в Ахелой пък се отбелязва, че в населеното място се чистят само главните улици, а второстепенните не се поддържат, което е недопустима практика.

За пръв път от старта на гражданското наблюдение имаме потребител, който споделя, че знае за съществуването на общинска площадка за разделно събрани отпадъци от домакинствата. Въпреки, че все още не е ползвана, може да се каже, че това е стъпка в положителна посока. Става ясно, че ако администрацията заложи на провеждането на широка информационна и разяснителна кампания, чрез която обществеността да бъде запозната с наличието на общинската площадка, все повече граждани ще знаят за нея и ще бъдат мотивирани да я използват.

Информационна кампания следва да се организира и проведе и по отношение на третирането на различните видове отпадъци – строителни, опасни, ИУМПС, НУБА, тъй като болшинството от интервюираните потребители не са наясно какви са процедурите за оползотворяване/обезвреждане на тези отпадъци.

Силно се подкрепя процедурата за събиране на ИУЕЕО, по график, определен от общината. Все повече респонденти споделят, че са запознати с тази процедура, информират се за нея и при необходимост се възползват от предоставената възможност.

Гражданското участие в процесите на формиране и прилагане на местни екологични политики продължава да е слабо, гражданите споделят за липса на участие в процесите на формиране, прилагане или наблюдение на политиката по управление на отпадъците в общината.

Болшинството респонденти заявяват, че не могат да дадат оценка на системата за подаване на сигнали и жалби, свързани с управлението на отпадъците, а действащата система за налагане на глоби и наказания смятат за неефективна и недостатъчна, за да предотврати нарушения. Необходимо е да се помисли за актуализиране на системата за налагане на глоби и наказания, така че тя наистина да действа възпиращо и да има превантивен характер. Особено внимание следва да се обърне на текущия контрол и налагането на ефективни наказания при установяване на нарушение.

Всички интервюирани лица заявяват, че такса битови отпадъци в общината е висока и не отговаря на качеството на предоставяната услуга.



По време на проведените през месец юли 2023 г. граждански наблюдения са подадени два сигнала за наличие на нерегламентирани сметища:

- На изхода на Поморие към Бургас;
- В местност „Стролата“, землището на гр. Ахелой.

Подаден е следният сигнал за нарушение/нередност при предоставянето на услугата:

Контейнерите на домакинствата след изхвърляне на битовия отпадък не се връщат по местата, а се оставят разхвърляни по улицата.

Следните препоръки и предложения са отправени от потребителите на публичната услуга по време на реализираните граждански наблюдения:

- Да се увеличи броя на контейнерите за разделно събиране на отпадъци от опаковки, съдържащи информация за правилното изхвърляне на съответните видове отпадъци, за да се повиши нивото на разделно събиране.
- При извозване на разделно събраните отпадъци от опаковки да не се допуска смесване на отделните видове отпадъци.
- По-често да се изхвърлят битовите отпадъци от контейнерите.
- Да се почистват и местата около контейнерите.
- Да не се блъскат кофите и да се поставят от работниците по чистота на правилните места по адресите им.
- В населеното място (гр. Ахелой) да се определи площадка, на която всеки да може при нужда да занесе ненужните и излезли от употреба домакински уреди и едрогабаритни отпадъци.
- Да се поставят камери за видеонаблюдение за следене на нарушителите.
- Да се осъществява контрол, да се налагат глоби, да се провежда гражданско наблюдение за реализиране на самоконтрол.

#### **4. ОБЩА ОЦЕНКА ЗА СИСТЕМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ**

Като цяло през месец юли 2023 г., се отчита добра обща оценка (3.33) на системата за управление на отпадъците в Община Поморие.